

Opinto-ohjaus

1. Mikä on oppiaineen tehtävä

Yleisesti

Oppilaanohjaus muodostaa koko perusasteen kestävä jatkumon.

Sen tehtävänä on edistää oppilaiden opiskelun, kasvun ja kehityksen sujuvuutta.

Oppilaanohjausta toteutetaan aina monialaisesti yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa.

Koulun laatimassa ohjaussuunnitelmassa kuvataan tarkemmin oppilaan ohjauksen järjestäminen, toiminta ja työnjako sekä yhteistyökumppanit. Pääsääntöisesti koulussamme oppilaanohjaajina toimivat luokanopettajat luokilla 1 - 8 ja opinto-ohjaaja luokalla 9.

Vuosiluokka 1

Ensimmäisellä vuosiluokalla oppilaanohjaus niveltyy luontevasti muuhun opetukseen ja koulun tapahtumiin. Ohjauksesta vastaavat kaikki oppilasta opettavat opettajat yhdessä. Tavoitteena on tukea oppilaan opintojen aloittamista ja harjoitella vähitellen vastuun ottamista koulutyöstä, -tehtävistä ja -tavaroista.

Vuosiluokka 2

Oppilaan oppimaan oppimisen taitoja vahvistetaan vähitellen. Opettaja valitsee opetukseen sellaisia työtapoja, jotka auttavat oppilasta muodostamaan itsestään myönteisen käsityksen oppijana. Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan erilaisissa ryhmissä ja osallisuuteen koulutyöstä kannustetaan monipuolisesti oppilaan ikäkauden mukaisesti. Oppilaanohjauksessa kodin ja koulun yhteistyön merkitys korostuu.

Vuosiluokilla 3

Oppilaan ohjaus jatkuu sujuvasti alemmilta luokilta kolmannelle luokalle ja tavoitteena on edistää oppilaan valmiuksia käyttää opiskelussaan uusia työtapoja ja syventää aikaisemmin opittuja taitoja. Oppilaan ohjaus tapahtuu nivelletynä muuhun opetukseen. Ohjauksesta

vastaavat kaikki oppilasta opettavat opettajat yhdessä luokanopettajan pitäessä huolta kokonaiskuvasta. Ammatteihin tutustuminen alkaa.

Vuosiluokka 4

Oppilasta tuetaan löytämään sekä omat että toisten kyvyt ja vahvuudet oppijoina. Oppilas saa kokemuksia neljännen luokan aikana vaikuttamisesta koulussa ja lähiympäristössä.

Oppilasta ohjataan opettelemaan kotitehtävien tekemistä. Oppilas oppii hakemaan tietoa lähdeteoksista.

Oppilas oppii terveiden elämäntapojen merkityksestä oppimiselle.

Vuosiluokka 5

Oppilaat tutustuvat yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Oppilaat oppivat hakemaan tietoa kirjastosta ja käyttämään lähdeteoksia opiskelunsa tukena.

Vuosiluokka 6

Oppilaat tutustuvat lähiseudun ammatteihin, työpaikkoihin ja elinkeinoelämään tutustumiskäynneillä ja erilaisten projektien kautta. Oppilaat oppivat hakemaan tietoa monipuolisesti eri medioita hyväksi käyttäen. Oppilasta ohjataan myös henkilökohtaisesti lukuvuoden aikana opiskeluun liittyvissä asioissa.

Vuosiluokat 7-9

Oppilaanohjauksen tehtävänä on tukea oppilaan siirtymistä uusiin työtapoihin ja opiskelutaitojen syventämiseen. Oppilaita autetaan tekemään opiskeluun liittyviä valintoja ja tutustumaan turvallisessa ympäristössä työelämän vaatimuksiin.

Oppilaanohjauksen tehtävänä on tukea oppilasta murrosiän muuttuvassa elämäntilanteessa. Ohjauksella pyritään vahvistamaan oppilaan oma-aloitteisuutta, hankkia tietoa ja tehdä valintoja.

Oppilaanohjauksen tehtävänä on ohjata oppilaita itselleen olennaisen tiedon hankintaan, edistää perusopintojen loppuun saattamista sekä tukea oppilasta yhteishaun valinnoissa.

2. Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Mitkä ovat oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet oppiaineessa?

Lyhenteet oppiaineosuuksissa

Oppiaineosuuksissa käytetään lyhenteitä. Tavoitteet on numeroitu T1, T2 jne. Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet on numeroitu S1, S2 jne. ja niihin viitataan tavoitetaulukkoissa.

Laaja-alaiset osaamisalueet on numeroitu L1, L2 jne. ja niihin viitataan oppiaineiden tavoitetaulukkoissa. Nämä löytyvät siis perusopetuksen perusteluonnoksen ainekohtaisista suunnitelmista.

Vuosiluokka 7

- Oppilaanohjaus on monipuolista, mutta siinä huomioidaan oppilaan yksilölliset tarpeet. Oppilaanohjaus 7. luokalla on ensisijaisesti luokkamuotoista. Oppilaan ja oppilaan huoltajien kanssa pidetään lukuvuoden aikana arviointikeskusteluja ja muita henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja tarpeen mukaan. Oppilas voi tutustua huoltajansa työpaikkaan kouluvuoden aikana esim. päivän ajan. Luokan vanhempia voidaan pyytää opotunneille esittelemään omia ammattejaan.

Vuosiluokka 8

Kahdeksannella luokalla oppilaan ohjaamisessa pääpaino voi siirtyä pienryhmässä tapahtuvaan ohjaukseen. Oppilas tutustuu työelämään koulun tai lähiympäristön työpaikoilla esim. viikon ajan. Voidaan järjestää myös tutustumiskäyntejä toisen asteen oppilaitoksiin. Oppilaat voivat hakea tietoa eri ammatteista ja niihin kouluttautumisesta sekä pitää ammattiesitelmää.

Vuosiluokka 9

Yhdeksännellä luokalla käytetään kaikki oppilaan ohjauksen muotoja, mutta pääpaino on henkilökohtaisessa ohjauksessa. Oppilas hankkii itselleen työharjoittelupaikan valitsemaltaan alalta. Työharjoittelu kestää 2 viikkoa kahdessa jaksossa. Oppilaat voivat viettää tutustumispäiviä toisen asteen oppilaitoksissa. Yläluokkien oppilaskunnassa toimivat lukiolaiset voivat käydä esittelemässä omaa koulua 8.luokkalaisille.

Voidaan järjestää retkiä erilaisille koulutusmessuille. Eri opettajat voivat käydä kertomassa omista koulutuspoluistaan. Järjestetään vanhempainilta yhteishakuun liittyvistä asioista. Koululle voidaan kutsua eri ammattialojen asiantuntijoita ja koulun entisiä oppilaita kertomaan omasta ura- ja koulutuspolustaan.

3. Ohjaus ja tuki

Mitä on ohjaus ja tuki oppiaineessa?

Vuosiluokilla 7-9

Vuosiluokilla 7 - 9 ohjauksessa huomioidaan oppilaan yksilölliset tarpeet opiskelussa sekä eriytetään opetusta tarpeen mukaan. Eri toimijat tekevät yhteistyötä oppilaan koulua tai siirtyessä nivelvaiheesta toiseen. Tehostettua tai erityistä tukea tarvitseville oppilaille suunnitellaan riittävän varhaiset ja kattavat tukimuodot moniammatillisessa yhteistyössä kodin kanssa. Tukea tarvitsevalle oppilaalle ja hänen huoltajilleen järjestetään mahdollisuus tutustua oppilaalle sopiviin oppilaitoksiin ja heille annetaan tietoa tuen saamisen mahdollisuuksista jatko-opinnoissa. Yhdeksäsluokkalaista tuetaan perusopetuksen päättötodistuksen saamisessa tarpeen mukaan. Jos koululla on tietoa ammatinvalintaan liittyvistä erityisistä haasteista, voidaan vanhempien ja oppilaan kanssa järjestää keskusteluja asioista.

4. Tavoitteet vuosiluokittain

Miten jakaisit oppiaineen tavoitteet perusopetuksessa vuosiluokittain noudattaen perustetekstin nivelkohtien ([1-2](#), [3-6](#), [7-9](#)) rajoja. Toisin sanoen tavoitteet voivat siirtyä nivelvaiheiden sisällä, eivät rajojen yli. Käytä samoja T-koodeja kuin perustetekstissä ja lisää/muokkaa tarpeen mukaan tavoitteita siten, että lisäykset ja muokkaukset ovat linjassa perustetekstin kanssa.

Lyhenteet oppiaineosuuksissa

Oppiaineosuuksissa käytetään lyhenteitä. Tavoitteet on numeroitu T1, T2 jne. Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet on numeroitu S1, S2 jne. ja niihin viitataan tavoitetaulukkoissa.

Laaja-alaiset osaamisalueet on numeroitu L1, L2 jne. ja niihin viitataan oppiaineiden tavoitetaulukkoissa. Nämä löytyvät siis perusopetuksen perusteluonnoksen ainekohtaisista suunnitelmista.

Vuosiluokka 7

Osallisuus ja aktiivinen toiminta

T1 Oppilasta tuetaan itsenäiseen, yhteisölliseen ja sosiaaliseen toimintaan sekä vastuun ottamiseen omista opinnoistaan ja oppimistavoistaan.

Oppimaan oppimisen taidot

T2 Oppilasta kannustetaan pohtimaan omia opiskelutaitojaan sekä oppimaan oppimisen käytäntöjään.

Elinikäinen oppiminen

T3 Seitsemännellä luokalla luodaan yhdessä oppilaiden kanssa tilanteita, joissa oppilas saa mahdollisuuden käyttää vahvuuksiaan ja kehittää oppimistapojaan itseään kiinnostavissa aihepiireissä.

Itsetuntemus

T4 Pyritään siihen, että oppilaalle muodostuu realistinen käsitys omista kyvyistä ja oppimisen haasteista.

Vuosiluokka 8

Osallisuus ja aktiivinen toiminta

T1 Oppilas saa tietoa eri ammateista ja omista vaikutusmahdollisuuksistaan koulussa ja lähiympäristössä. Oppilasta kannustetaan pienryhmissä ja turvallisessa lähiympäristössä toimimaan omien edellytystensä mukaisesti omien tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Oppimaan oppimisen taidot

T2 Opiskelijaa kannustetaan entistä itsenäisempään vastuun ottamiseen opiskelussaan.

Elinikäinen oppiminen

T3 Kahdeksannella luokalla keskitytään oppilaan ydintaitojen, vahvuuksien ja kehittämisaikojen löytämiseen.

Itsetuntemus

T4 Vahvistetaan oppilaan omaa kuvaa itsestä oppijana.

Tavoitteiden asettaminen

T5 Oppilaita ohjataan asettamaan sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita, tekemään niitä koskevia suunnitelmia sekä arvioimaan niiden toteutumista.

Työelämään suuntautuva oppiminen

T6 Oppilaalle luodaan mahdollisuuksia ymmärtää työn merkitys omassa elämässään.

T7 Vuorovaikutus- ja viestintätaidot sekä tiedonhankintataidot ovat keskeisellä sijalla kahdeksannen luokan oppilaanohjauksessa.

T8 Oppilaalle ja huoltajalle annetaan perustietoa koulutusmahdollisuuksista.

Vuosiluokka 9

Osallisuus ja aktiivinen toiminta

T1 Oppilas saa tietoa eri ammateista ja omista vaikutusmahdollisuuksistaan koulussa ja lähiympäristössä. Yhdeksännellä luokalla oppilasta tuetaan ensisijaisesti itsenäiseen ja vastuulliseen työskentelyyn itselleen asettamien tavoitteiden suuntaisesti.

Oppimaan oppimisen taidot

T2 Oppilas hyödyntää omia vahvuuksiaan ja kehittää oppimaan oppimisen taitojaan edelleen.

Elinikäinen oppiminen

T3 Oppilas arvioi ja kehittää arviointitulosten perusteella osaamistaan, oppimaan oppimisen taitojaan sekä tunnistaa ja hyödyntää ydintaitonsa ja vahvuutensa.

Itsetuntemus

T4 Oppilas tunnistaa omiin valintoihinsa vaikuttavia tekijöitä sekä suhteuttaa omaa toimintaansa kykyjensä, edellytystensä ja kiinnostuksensa mukaisesti

Tavoitteiden asettaminen

T5 Oppilas asettaa sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita itselleen ja tekee myös jatko-opintoja koskevia suunnitelmia sekä kykenee arvioimaan niiden toteutumista.

Työelämään suuntautuva oppiminen

T6 Oppilas oppii ymmärtämään koulutuksen merkityksen jatko-opintoihin ja työelämään sijoittumisen kannalta.

T7 Oppilas arvioi eri aloilla tarvittavaa osaamista, vuorovaikutus- ja viestintätaitojaan sekä itselleen sopivia ammatteja. Oppilas osaa myös hakea runsaasti tietoa eri koulutus- ja ammattialoista.

Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen omassa urasuunnittelussa

T8 Oppilas ja huoltaja saavat tietoa Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteistä ja sen mahdollisuuksista. Oppilasta tuetaan etsimään koulutus- ja työelämätietoa sekä Suomesta että ulkomailta.

T9 Oppilas hyödyntää monikanavaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja sekä arvioi tiedon luotettavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta urasuunnittelun näkökulmasta.

Liikkuvuus ja kansainväliset työmarkkinat

T10 Oppilas hankkii ja omaksuu tietoa opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksista ulkomailla. Oppilas tunnistaa oman kulttuuritaustansa ja oppii toimimaan kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa.

5. Opetussisällöt vuosiluokittain

Miten jakaisit sisällöt perusopetuksessa vuosiluokittain noudattaen perustetekstin nivelkohtien (1-2; 3-6; 7-9) rajoja. Toisin sanoen sisällöt voivat siirtyä nivelvaiheiden sisällä, eivät rajojen yli. Käytä samoja S-koodeja kuin perustetekstissä ja lisää/muokkaa tarpeen mukaan sisältöjä siten, että lisäykset ja muokkaukset ovat linjassa perustetekstin kanssa.

Lyhenteet oppiaineosuuksissa

Oppiaineosuuksissa käytetään lyhenteitä. Tavoitteet on numeroitu T1, T2 jne. Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet on numeroitu S1, S2 jne. ja niihin viitataan tavoitetaulukossa.

Laaja-alaiset osaamisalueet on numeroitu L1, L2 jne. ja niihin viitataan oppiaineiden tavoitetaulukossa. Nämä löytyvät siis perusopetuksen perusteluonnoksen ainekohtaisista suunnitelmista.

Ennen luokanopettajavaiheen päättymistä luokanopettaja valmistaa oppilaita muutoksiin, jotka seuraavat luokanopettajan jättäessä luokan..

S1 Omien vaikutusmahdollisuuksien kartoittaminen, itsenäinen toiminta ja vastuun ottaminen opinnoissa.

S2 Opiskelutaitojen sekä oppimaan oppimisen käytäntöjen kehittäminen yhteistyössä huoltajien kanssa ovat osana elinikäistä oppimista.

S3 Realistinen käsitys omista kyvyistä ja oppimisen haasteista vahvistuu seitsemännen luokan aikana.

S4 Huoltajan työpaikalla tapahtuva työharjoittelu. Voi olla esim. yhden päivän tutustuminen esim. oman vanhemman työpaikkaan.

Vuosiluokka 8

S1, S2 Oppilaan aktiivista osallisuutta harjoitellaan pienryhmissä erilaisten urasuunnitelmien tekemisen kautta sekä lähiympäristössä tavoitteena itsenäinen vastuun kantaminen omasta toiminnasta.

S3 Sisältöinä ovat oppilaan ydintaitojen, vahvuuksien ja kehittämisalueiden kartoittaminen ja vuorovaikutus- ja viestintätaitojen kehittäminen. Oppilas arvioi omaan urasuunnitteluunsa liittyvien tietojen luotettavuutta. Oppilas asettaa sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita, tekee niitä koskevia suunnitelmia ja arvioi suunnitelmien toteutumista. Oppilasta ohjataan myös työpaikan hakemiseen ja vastaanottamiseen liittyvissä asioissa.

S4 Oppilas harjoittelee työskentelyä koulun ja lähiympäristön ammateissa ja harjoittelun antia käsitellään eri oppiaineissa siten, että työn merkitys oppilaan omassa elämässä selkiytyy ja vahvistuu.

S5 Oppilas ja huoltaja saavat perustietoa Suomen koulutusmahdollisuuksista. Lukiolaiset voivat käydä esittelemässä omaa koulua 8.luokkalaisille.

Vuosiluokka 9

S1 Oppisisältöinä yhdeksännellä luokalla ovat oppimistyyli- ja opiskelutaidot, koulu yhteisössä toimiminen, itsearviointi ja opiskelussa kehittyminen, opiskelutavoitteet, oppimisympäristöt ja opiskelun edellytykset (esim. riittävä uni, keskittyminen tms.).

S2 Itsetuntemus, oppilaan omat taidot ja lahjakkuus, kiinnostuksen kohteet, haaveammatit sekä omien haasteiden tunnistaminen ovat keskeisiä sisältöjä. Oppilas harjoittelee työnhakua, hakemuksen ja ansioluettelon kirjoittamista.

S3 Oppilaanohjauksessa oppilas harjoittelee toimimista erilaisissa ympäristöissä käyttäen erilaisia vuorovaikutus- ja viestintätaitoja.

S4 Oppilas tutustuu eri ammatteihin joista tarkemmin itse valitsemiinsa aloihin. Oppilas syventää työelämäntuntemustaan työharjoittelujaksolla.

S5 Oppilas saa riittävää tietoa Suomen koulutusjärjestelmässä ja jatko-opintomahdollisuuksista, myös oppisopimuskoulutuksesta. Lisäksi hän hyödyntää tietoneuvonta- sekä ohjauspalveluja. Oppilaille kerrotaan esimerkiksi lukion erilaisista kursseista tai työharjoittelun merkityksestä ammattikouluissa.

Oppilaiden kanssa käydään henkilökohtaiset ohjauskeskustelut ja häntä tuetaan yhteishaussa.

6. Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet

Miten laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet näkyvät oppiaineessa vuosiluokittain?

(Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet steinerops-runkotekstistä, ei perustetekstistä) Käytä samoja L-koodeja kuin perustetekstissä:

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämässä tarvittava osaaminen ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

Vuosiluokka 7

Edistetään oppimisen edellytysten toteutumista, kuten esim. riittävä uni, ravinto, liikunta, ruutuajan rajoittaminen (L3).

Opiskelun suunnittelemisen (L3) ja vuorovaikutuksen taidot kehittyvät (L2) yhteistyössä tehtävässä opintojen ohjauksessa.

Ohjauksessa hyödynnetään kyselyitä, artikkeleita ja saatavilla olevaa tietoa monipuolisesti (L4).

Oman oppimisen arviointi (L1) on keskeinen tekijä opintojen ohjauksessa.

Vuosiluokka 8

Eri ammattien vaatima osaaminen (L6) tehdään näkyväksi ja havainnoidaan konkreettisesti työharjoittelun aikana. Vahvistetaan oman ajattelun taitoja sekä itsetuntemusta (L1).

Kehitetään omia opiskelutaitoja ja -tottumuksia (L3), haetaan monipuolista tietoa eri medioita hyödyntäen (L4). Oppilas työskentelee koulussa tai lähialueella (L7).

Vuosiluokka 9

Jatko-opintomahdollisuuksien etsiminen eri lähteistä ja lähteiden luotettavuuden arviointi (L4) eri medioita hyväksi käyttäen tukevat oppilaan itsetuntemuksen kehittymistä.

Internetiä käytetään opiskelusta saatavan tiedon lähteenä (L5) monipuolisesti.

Työelämään tutustumisen jaksoilla oppilaan työelämätaidot kehittyvät (L6). Harjoitellaan työhakemuksen tekemistä, työhaastattelukäytäntöjä sekä työn vastaanottamiseen, suorittamiseen ja päättämiseen liittyviä käytäntöjä konkreettisesti työharjoittelujaksoihin liittyen (L2).

7. Arvioinnin kohteet

Mitkä ovat oppilaan oppimisen arvioinnin kohteet ja käytännöt oppiaineessa vuosiluokittain?

Oppilaan oppimisen arviointi oppilaanohjauksessa vuosiluokilla 7 - 9

Oppilaanohjauksessa ei anneta arvosanaa ja arviointi perustuu itsearviointiin sekä ohjaustoiminnan yhteydessä annettavaan jatkuvaan palautteeseen. Todistukseen tulee suoritusmerkintä (S) hyväksytystä suorituksesta.

Vuosiluokka 7

Seitsemännellä luokalla hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan oppilaalta aktiivista osallistumista ohjaukseen.

Vuosiluokka 8

Kahdeksannella luokalla hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan osallistumista pienryhmätoimintaan sekä omien oppimistavoitteiden ja -menetelmien kehittämiseen sekä arvioimiseen.

Vuosiluokka 9

Yhdeksännellä luokalla hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan aktiivista osallistumista yksilölliseen opintojen ohjaukseen ja suunnitteluun sekä ryhmässä toteutettavaan vuorovaikutukseen. Oppilas tuntee Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteissään sekä jatkokoulutusmahdollisuudet. Oppilas suorittaa työharjoittelut asianmukaisesti.